Munksjö fabriksområde har anor sedan mitten av 1800-talet och många Jönköpingsbor har genom åren haft platsen som daglig målpunkt. På pappersbruket har innovation och entreprenörskap alltid samverkat; nya samarbetspartners har knutits till verksamheten och produktionen har tagit nya former.

Mänskliga möten genererar nya idéer och spår som hela tiden leder vidare till framtida möjligheter, funktioner och områden. Via nätverket av kontakter fortplantas tankar och idéer som vidareutvecklas när olika erfarenheter och kompetenser möts. Mänskliga nätverk är komplexa och hittar ständigt nya riktningar.

Inom högskolans verksamhet är nätverket också centralt; kunskap bygger hela tiden vidare på tidigare erfarenheter och landvinningar. Nya fält blir synliga genom tekniska framsteg och ständig utveckling.

De människor som rör sig kring Munkjön idag är en del av det historiska flödet.

MUNKSJÖKAJEN

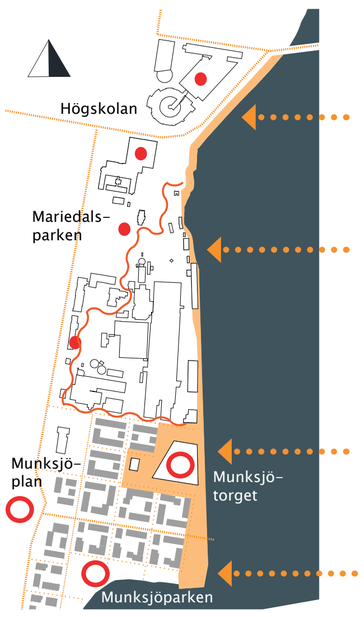

arbetsområde
nuvarande målpunkter
framtida målpunkter
GC stråk
huvudgata
stadsgata
lokalgata
stängsel

FÖRUTSÄTTNINGAR KARAKTÄR

Högskolestranden är idag en enkel cykel- och gångbana. Trots närhet till både högskolan och Munksjöns vatten finns här få kopplingar och platser att stanna upp vid.

Energibryggan är en lummig, krokig strandkant med uppvuxna träd och vassruggar. Här finns möjlighet att bevara våtmarksbiotopen för att gynna växter och djur och samtidigt vidareutveckla den till en spännande plats för nyfikna besökare.

Munksjökajen präglas av de aktiva och nedlagda industribyggnader som hör till papperbruket. Nu domineras platsen av den raka betongkaj som bär spår av industrins funktioner.
Längst mot söder där kajkanten upphör tar ytor med ruderat vegetation över.

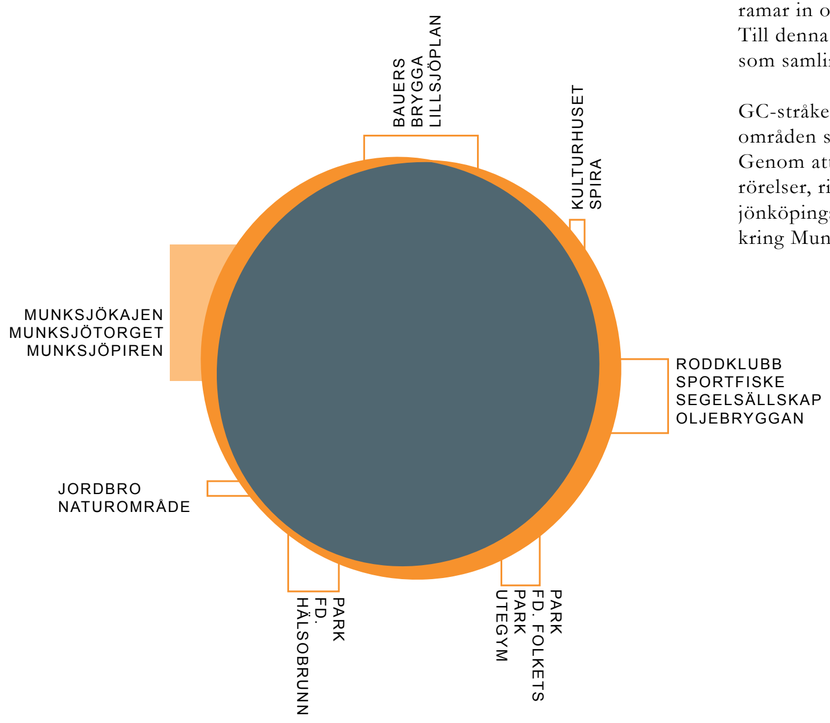

KONCEPT

Längs hela Munksjön skapas ett gång och cykelstråk som ramar in och organiserar rörelser och trafik längs sträckan. Till denna huvudrörelse ansluts de platser som identifieras som samlingsplatser eller målpunkter.

GC-stråket kan fungera som en katalysator för alla de områden som skall byggas ut och utvecklas kring Munksjön. Genom att ge det en karakterisktisk grafisk profil tydliggörs rörelser, riktningar och aktivitetsplatser. Stråket ska locka jönköpingsborna att ge sig ut och börja upptäcka miljöerna kring Munksjön redan innan de börjat byggas.

Platsnamn längs sträckan

Kilometerangivelser utmed stråket

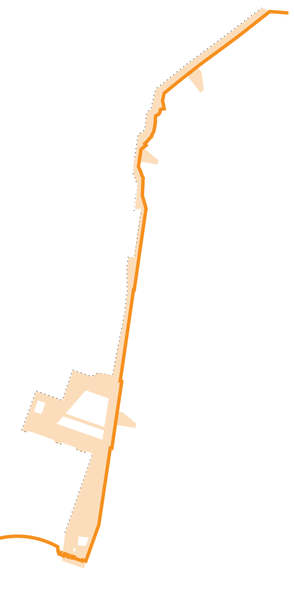

Munksjökajen med Energibryggan och Högskolestranden i norr består av ett långsträckt stråk med ett antal anslutande platser. Munksjötorget är den stora platsen som omsluter Säckfabriken och som blir en naturlig tyngdpunkt längs det nya Munksjöstråket.

En drivande idé har varit att se möjligheter i områdets svåraste förutsättningar såsom barriärer, nivåskillnader och trånga passager. Med fokus på att skapa platser för människor att mötas på har en rad lösningar tagits fram som en direkt följd av platsens förutsättningar.

Gestaltningen tar fasta på några få utvalda material, ett särpräglat mönster och karaktärsskapande vegetation. Genom detta gestaltningsgrepp får vi hela sträckan att kännas som en helhet. De olika delsträckorna blir varianter på ett och samma tema.

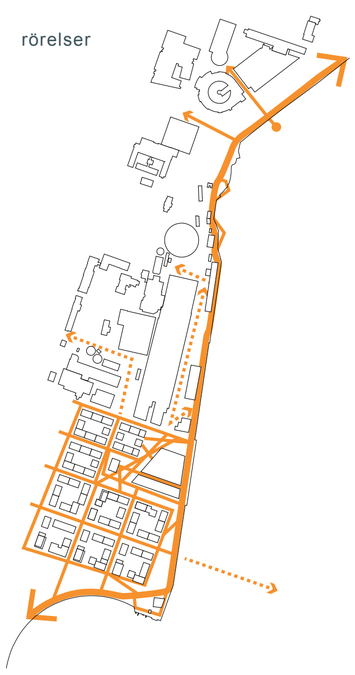

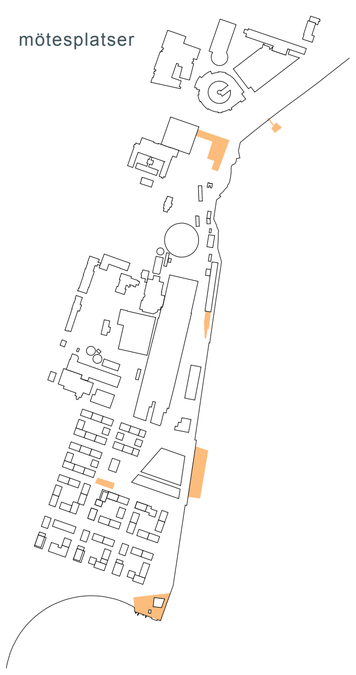

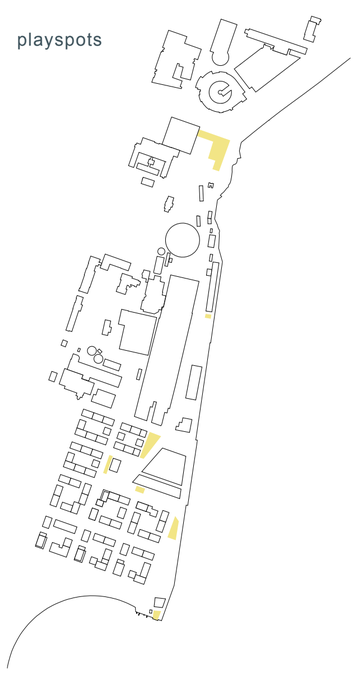

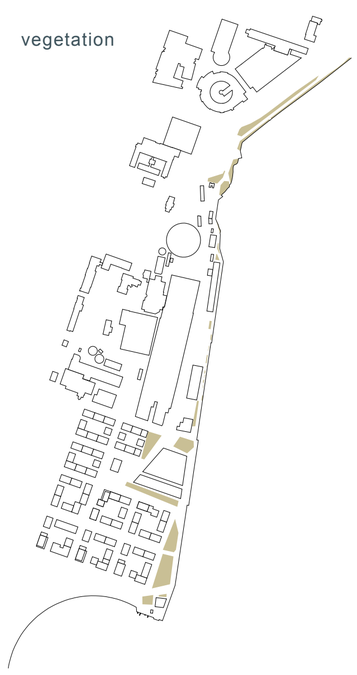

BESTÅNDSDELAR

Rörelser och mötesplatser:
När området öppnas upp försvinner en barrär mellan Jönköpingsborna och Munksjöns strandlinje. I lägen där kopplingar till framtida stråk och målpunkter identifierats, skapas flexibla ytor där den nya strukturen lätt kan docka an.

Playspots:
Lek- och aktivitetsytor för alla åldrar har medvetet spritts längs området för att generera rörelse längs kajen och möjliggöra möten mellan grupper vars vägar inte korsas annars.

Vegetation och dagvatten:
Vegetation och dagvattenhantering inom området integreras i största möjliga mån genom att anlägga växtbäddar som magasinerar regnvatten. Genom att välja träd och perenner som klarar varierad vattentillgång, blir planteringarna friska och tåliga och tillför estetiska värden som passar platsens industriella karaktär. Vattensamlingarna som bildas vid regn utgör också fina lekmöjligheter.

PLAN
situationsplan
skala 1:1500 A1

Sektion A–A

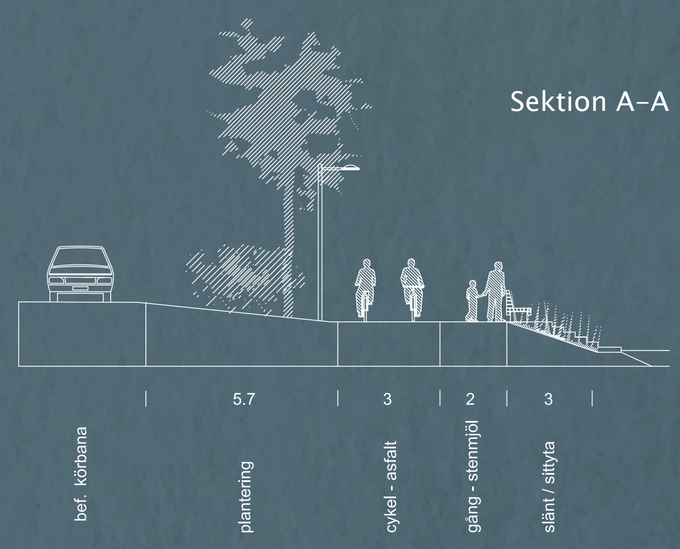

Sektion B–B

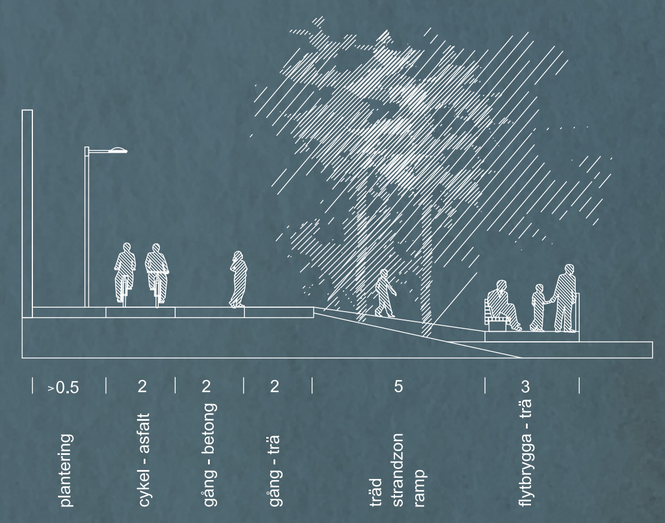

Sektion C–C

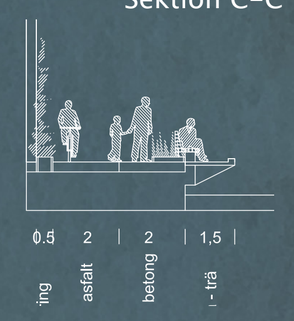

Sektion D–D

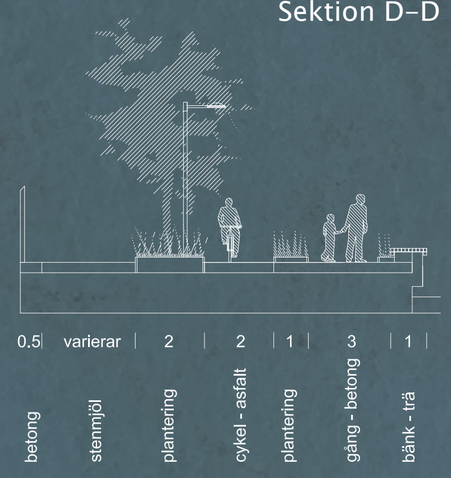

ränndal av gjutjärn

natursten

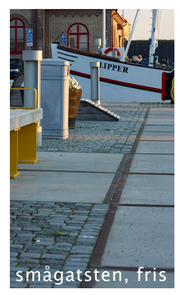
smågatsten, fris

stenmjöl

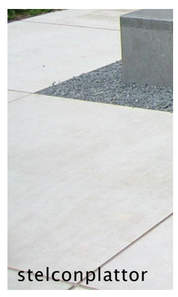
stelconplattor

MATERIAL

Materialpaletten som används i förslaget utgår i huvudsak från de material som finns på platsen, men med ett nytt, eget uttryck. Den gröna färgen finns idag på vissa ståldetaljer och föreslås användas på nya trä- och ståldetaljer i bänkar, inkörningsskydd, på staket mm.

NCS S0580Y30R

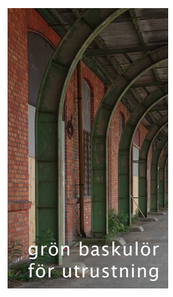
grön baskulör för utrustning

orange detaljer för aktivitets-platser

RAL 6008 - Jönköpingsgrön

regnträdgårdar

gräsytor

grånat trä

asfaltsmålning

asfalt

HÖGSKOLESTRANDEN & ENERGIBRYGGAN

situationsplan
skala 1:500 A1

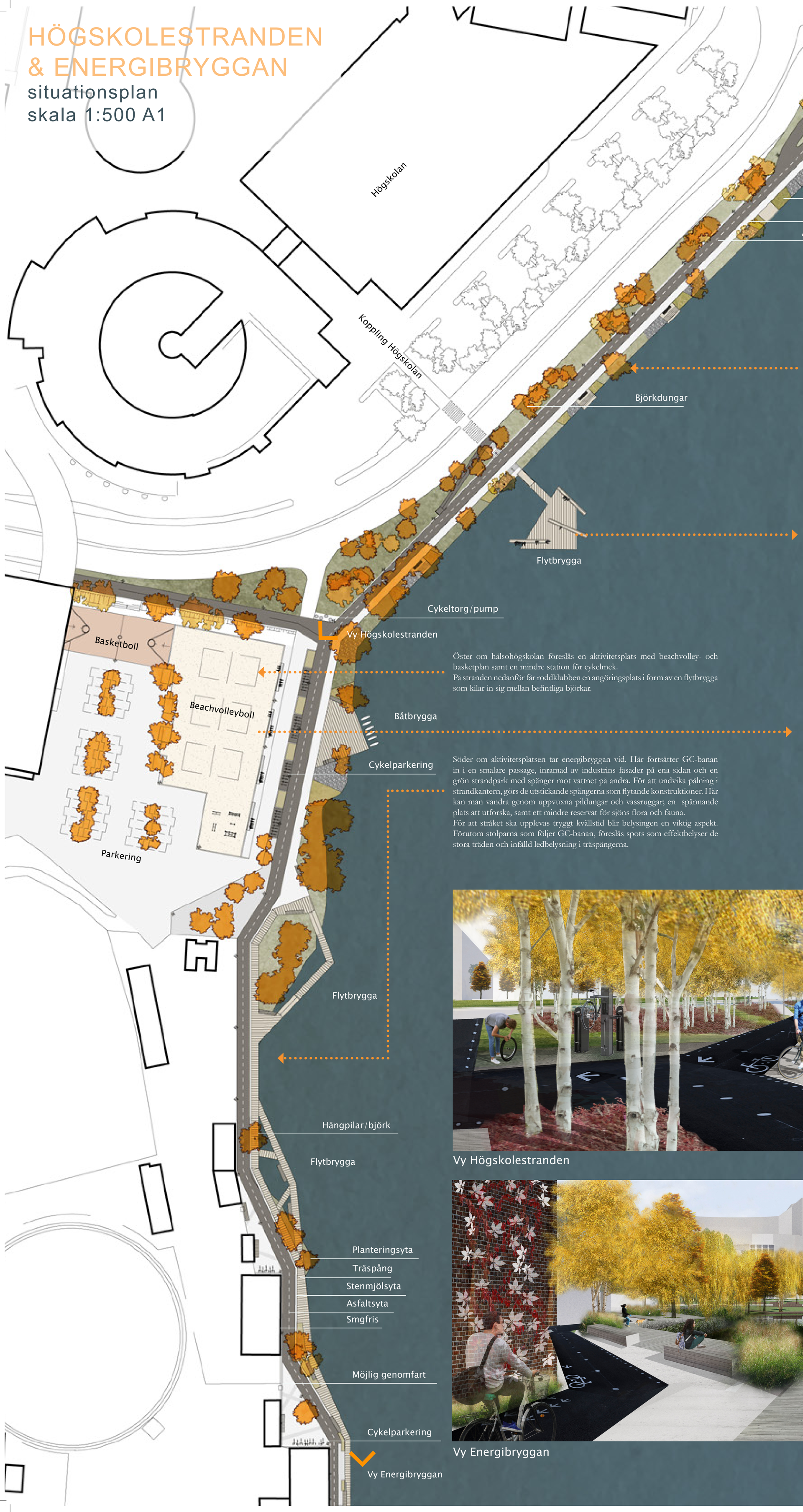

Längs högskolestranden försänks gång- och cykelstråket för att skapa en skyddad zon från bilvägens buller. En trädplanterad slänt förstärker känslan av avskärmning och här placeras också belysningsstolpar. Längs gångbanan mot stranden finns återkommande sektioner av sittplatser.
Slänten mot sjön delas in i gräsytor, vassliknande gräsplanteringar samt ytor med friliggande sprängsten.
En tillgänglig passage skapas från högskolan ut mot vattnet. Denna avslutas med ett flytande trädäck som vinklar sig mot solen; en bra plats att ta med sig lunchen till för högskolestudenterna.

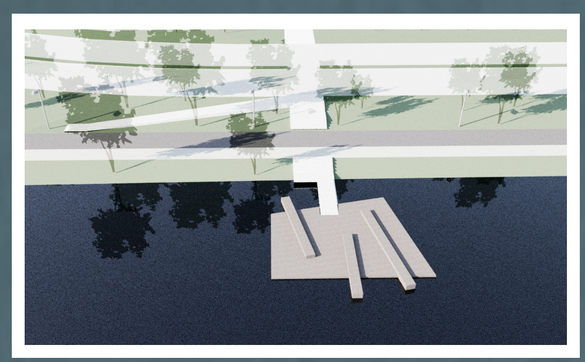

Öster om hälsohögskolan föreslås en aktivitetsplats med beachvolley- och basketplan samt en mindre station för cykelmek.
På stranden nedanför får roddklubben en angöringsplats i form av en flytbrygga som kilar in sig mellan befintliga björkar.

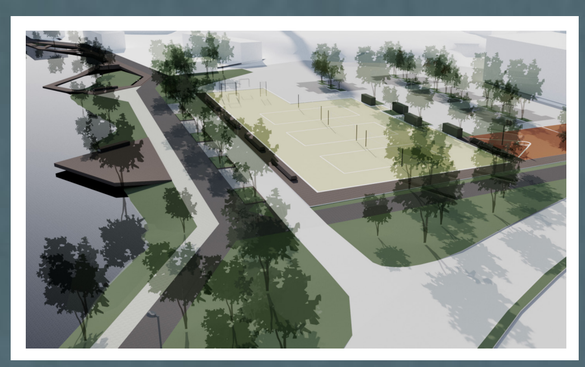

Söder om aktivitetsplatsen tar energibryggan vid. Här fortsätter GC-banan in i en smalare passage, inramad av industrins fasader på ena sidan och en grön strandpark med spänger mot vattnet på andra. För att undvika pålning i strandkantern, görs de utstickande spängerna som flytande konstruktioner. Här kan man vandra genom uppvuxna pildungar och vassruggar; en spännande plats att utforska, samt ett mindre reservat för sjöns flora och fauna.
För att stråket ska upplevas tryggt kvällstid blir belysingen en viktig aspekt. Förutom stolparna som följer GC-banan, föreslås spots som effektbelyser de stora träden och infälld ledbelysning i träspängerna.

Vy Högskolestranden

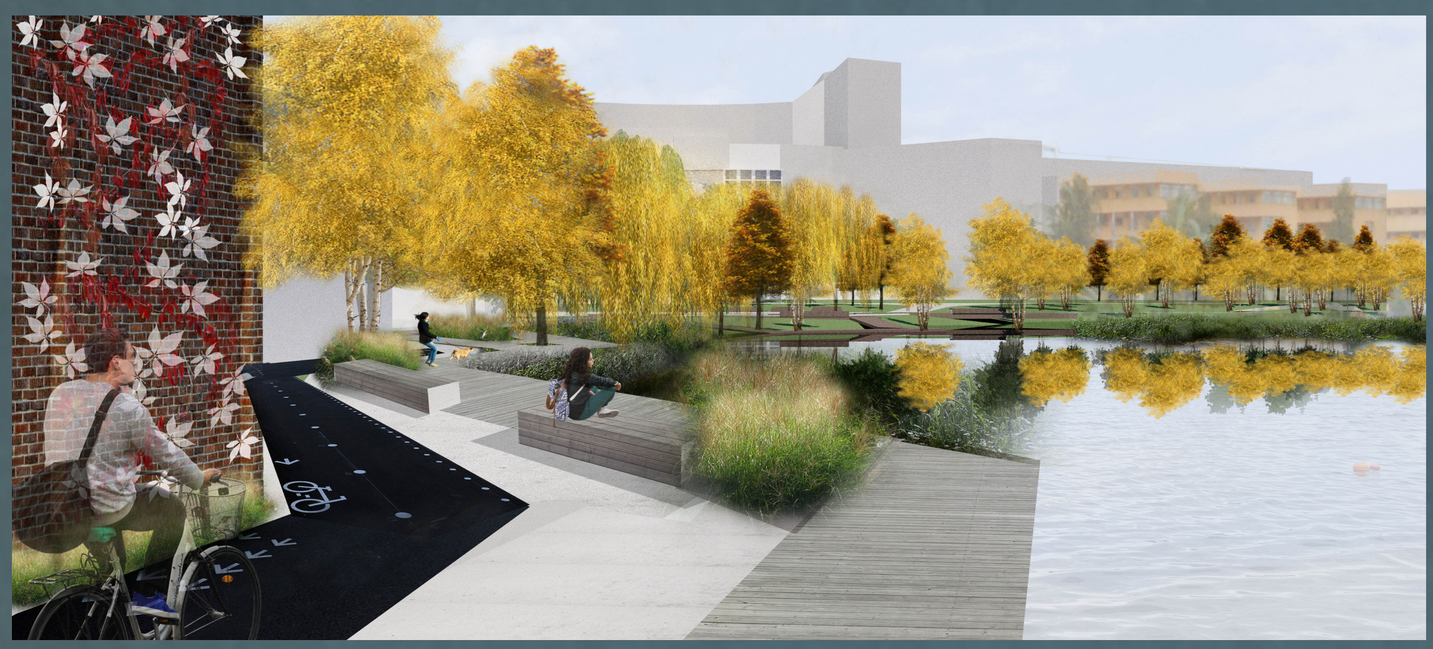

Vy Energibryggan

MUNKSJÖKAJEN

situationsplan
skala 1:500 A1

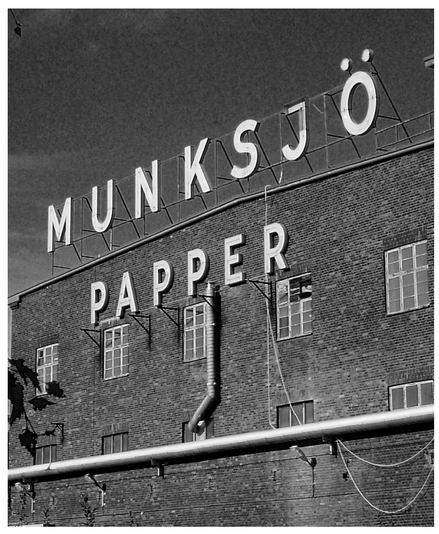

Vattenreningsbygganden utgör norra gränsen av det raka kajstråket. Här fortsätter det asfalterade cykelstråket, medan gångzonen består av stora betongplattor med industriell karaktär. Längs hela kajstråket löper remsor av regnträdgårdar.

För att hantera en framtida höjning av sjöns vattennivå förslås ett tillägg i form av en platsgjuten betongmur som löper längs kajens yttre kant. Betongmuren har en höjd på 30cm ovan marknivå och gjuts i detta skedet upp i sektioner med släpp mellan, vilka vid framtida behov kan fyllas igen för att skapa en tät barriär mot vattnet. Muren får även funktion som sittmöbel, genom att kompletteras med träsitsar som återkommer längs hela kajstråket. Eftersom kajen är som smalast i detta läge, skapas ett parallellt gångstråk i form av en träbrygga som löper på murens utsida. Släppen i betongmuren ger fri och tillgänglig passage ut på bryggan.

På vattenreningsbyggnadens fasad fästs belysning typ wallwasher, samt spots som belyser GC-banan. På husets tak föreslås den gamla Munksjöskylten av neon monteras och kompletteras med "kajen". Detta läge ger en fin exponering från andra sidan sjön, samtidigt som det är en tydlig markering av kajens norra startpunkt. Belysning i form av LED-list med varm ljustemperatur fälls in under träbänkarna, både mot GC-stråket och på kajens utsida. Sett från sjön upplevs bänkbelysningen som ett pärlband av ljuspunkter längs hela Munksjökajen.

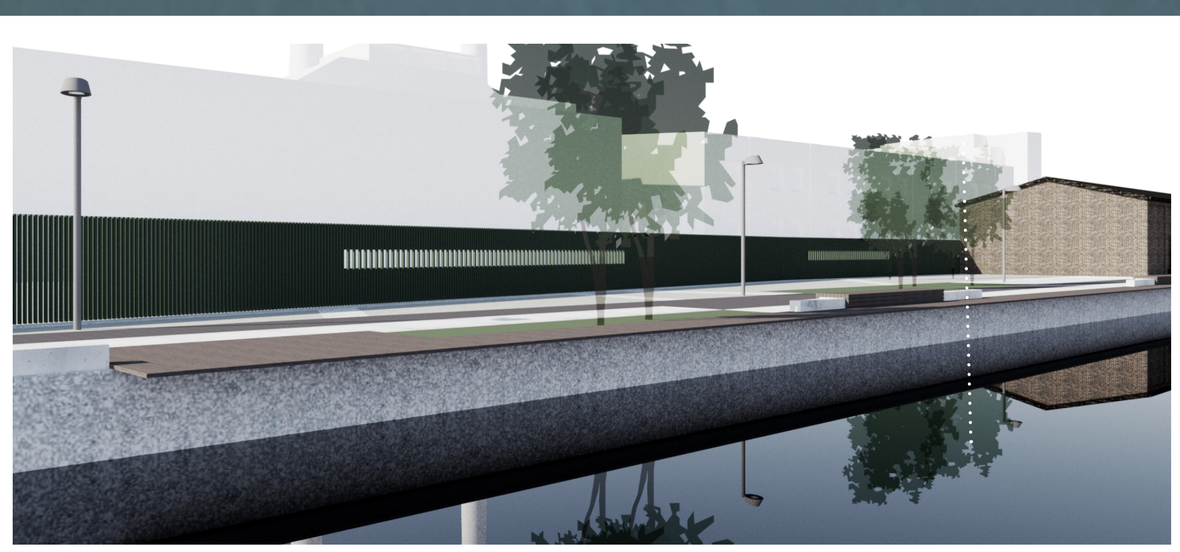

KONST OCH AVSKÄRMNING

Söder om vattenreningsbygganden öppnas en mindre torgplats upp. Denna plats kommer enligt framtida planer senare att docka an till ett system av gränder och andra småtorg. För att markera platsen och skapa en målpunkt placeras lek-konstverket *Pappersljus* av Annika Oskarsson och Thomas Nordström in.

För att skapa en avskärmning mellan industri och stråk för allmänheten föreslås en skärmvägg av stående träribbor som målas i Jönköpingsgrönt. Ribborna sätts i partier med varierande distanser för att skapa en visuell koppling från fabriksområdet ut mot vattnet, och in i området för nyfikna besökare. Träet hör samman med brukets produktion och den enkla utformningen får de detaljerade tegelfasaderna att framträda och bli fokuspunkter. Även här kan konst integreras med designen av träskärmar.

BELYSNING

Belysningen ska förstärka Munksjötorgets rumslighet och skapa en trygg plats att vistas på kvälls- och nattetid. I trägradängerna fälls belysning in som markerar nivåskillnaderna på torget. På detta sätt skapas ett släpljus längs stegen och ger upplysta trappor och sittplatser. I handledare fälls belysning in för att ytterligare belysa trappor och ramper. Säckfabriken och Pannhuset får fasadbelysning som framhäver de varma tegelfasaderna. Stolpar med spottar placeras i strategiska lägen för att skapa en ljussättning av torget som både blir variationsrik och trygghetsskapande. Under soffor och bänkar fälls belysning in för att skapa ljusa öar kring sittplatser.

MUNKSJÖTORGET & MUNKSJÖPIREN

situationsplan
skala 1:500 A1

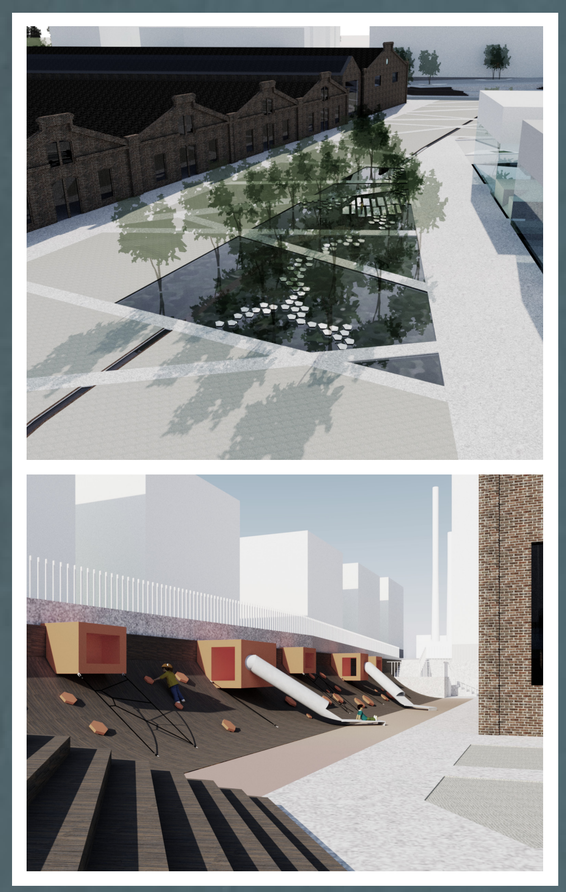

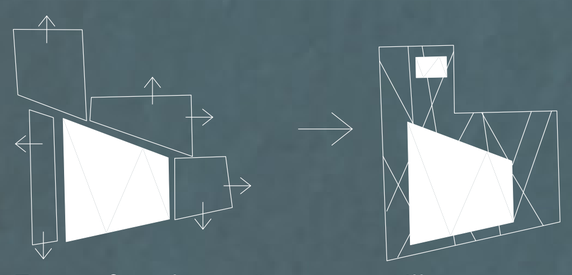

Torgets fyra platser vävs samman till en

Munksjötorget blir den centrala mötesplatsen längs kajstråket. Här finns plats för verksamheter, kultur, evenemang och lek. Basen för gestaltingen är den stora stenmjölsytan, där infällda stråk av platsgjuten betong spänner mellan de karaktärsfulla husens fasader. Längs det gamla järnägsspårets sträckning läggs en lågpunkt, där en smal ränndal av mönstrade gjutjärnplattor leder dagvattnet vidare till en större regnträdgård med lekmöjlighet.

För att ta upp nivåskillnaden i torgets södra del, byggs en trägradäng med integrerade ramper. Längs rampernas långsidor löper rännor som bildar en smal vattentrappa. När rampen når marknivå ansluter vattentrappan till torgets ränndal. Där gradängen vidgar ut sig i större etager står större träd i uppgjutna plateringsytor.

Bakom pannhuset övergår gradängen i en skålad trävägg som blir plats för klätter- och rutschlek.

I passagen längs Säckfabrikens södra sida står spridda grupper av låga träd. Det här är ett fint solläge för uteserveringar men varma dagar kan den vandrande skuggan under trädkronorna vara att föredra. På denna plats finns ett ljuskonstverk på nätverkets tema; en samling låga sittskulpturer som varierar i form och färg illustrerar unika personligheter som möts. När mörkret kommer riktas en ljusstråle från varje figur och ljuskäglorna möts i olika kluster som bildar mönster på marken. Vrid på skulpturen och skapa ett eget nätverk!

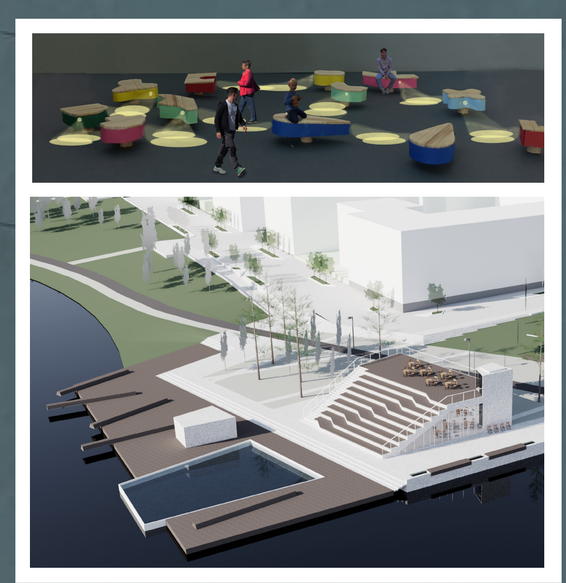

Munksjöpiren fattar tag om kajstråket och knyter samman det med den framtida strandparken. En grön gradäng tar upp nivåskillnaden mellan gångfartsgatan intill bostäderna och kajen. Gradängens norra del utformas som en lummig regnträdgård där träspänger tillåter utforskande och lek. Den södra delen består av sluttande gräsytor med liggande solflak i trä.

På södra udden föreslås en resturangbyggnad i trä, med glasade fasader i tre riktningar. Mot söder bildar bygganden en trappa som leder upp till takterrassen. I byggandens förlängning finns ett större trädäck med bastu och badbassäng.

Trappan blir en plats att träffas på för att njuta av solen, ta ett bad eller kolla in roddtävlingarna i Munkjsön.
Munksjöpiren blir en viktig nod för Munksjöpiren. Härifrån kan man ta sig vidare söderut till parken och Jordbro naturområden.

Sektion E–E

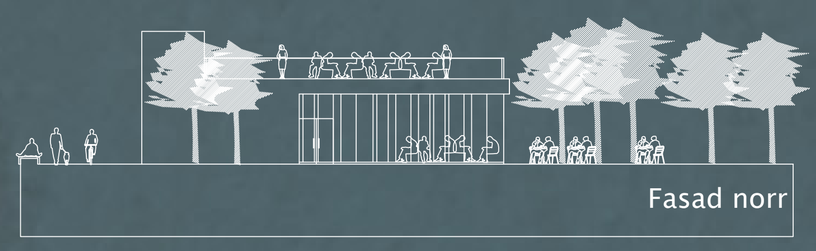

Fasad norr

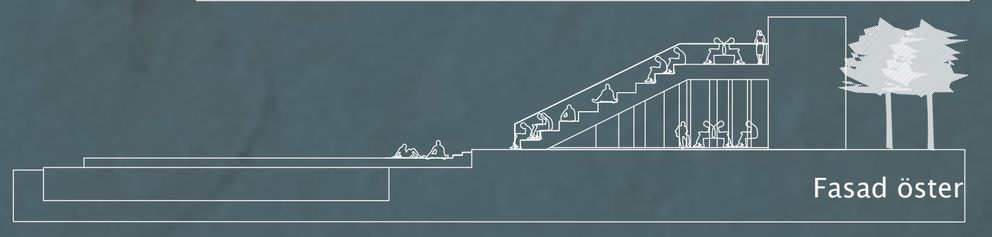

Fasad öster

1 2 3 4 5 6
02LANDSKAP

Vy Munksjötorget

KONSTINSTALLATION NÄTSTATIONER/PUMPSTATION

Så länge kameran har kunnat fånga bilder har det tagits gruppfoton i olika viktiga sammanhang. Man har förevigat arbetsplatser med sina anställda, skolklasser, släktsammankomster, fotbollslaget, bridgeklubben och scouterna. Bilder på grupper länkar samman nu och då och illustrerar det bestående i det mänskliga nätverket. På nätstationerna finns gruppbilder från olika perioder i Munksjöområdets historia uppförstorade. Printade på laminerat glas kan de belysas inifrån och utgöra en levande fasad.

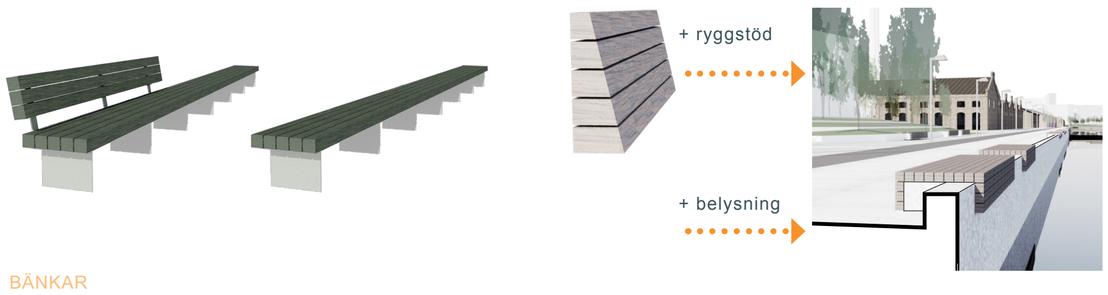

BÄNKAR

I förslaget visas en familj av möbler som tas fram för Munksjökajen. Det är fristående soffor och bänkar att möblera både torg och kaj med. Grova trädimensioner i sits och rygg och med underrede av stål. Längs kajkanten finns ytterligare bänkar som klamrar över kajkanten. Ryggstöd och armstöd kompletterar vissa av bänkarna.

På torget är sofforna i en mörkgrön kulör och längs kajen får träet vara obehandlat. Beroende på val av träkvalité kan impregnering med exempelvis sioo krävas. Trädimensioner ska hålla standardmått för att lätt kunna bytas ut vid slitage eller skadegörelse.

Vy Munksjöpiren